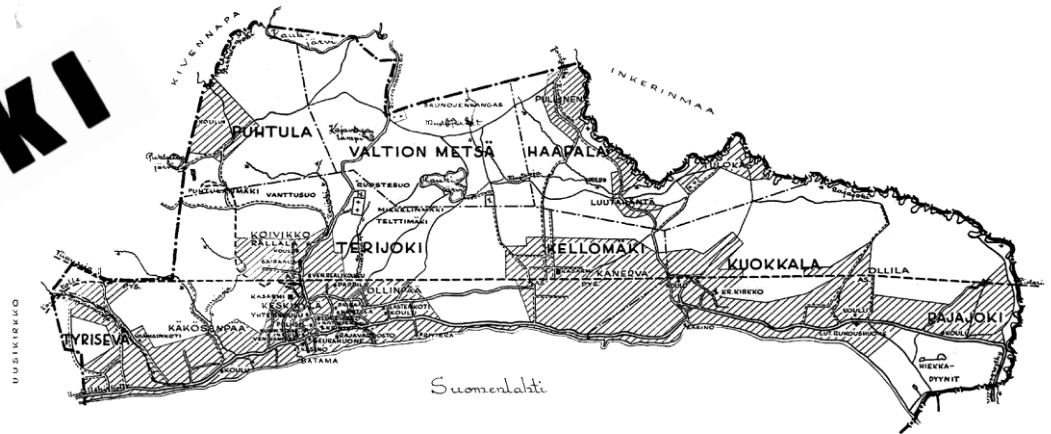

TERIJOKI

... OLI PITKÄ, KAPEA JA ILOINEN

Terijoki sijaitsi, kuten yllä olevasta valokopiosta näkyy, aivan kaakkoisella rajalla, josta Leningradin kaupunkiin Rajajoen sillalta oli matkaa noin 35 kilometriä.

Terijoen kuntaa rajoittivat lännessä Uudenkirkon kunta, pohjoisessa Kivennavan kunta, idässä Rajajoen takana Neuvostoliitto ja etelässä Suomenlahti. Siinä Terijoen kehyykset.

Terijoen kunta ei voi kerskua pitkällä iälläään, sillä Terijoen kylä erosi Kivennavan kunnasta itsenäiseksi kunnaksi v. 1910 ja sen muut kylät vielä sen jälkeen, joten kunnalla oli ikää v. 1939 näitesti 30 vuotta.

Seurakunnallisesti toiminta alkoi kuitenkin jo 1. 12. 1903 ja itsenäiseksi kirkkoherrakunnaksi määrättiin Terijoen kylä 1. 5. 1909. Asukkaita oli Terijoella syyskesällä v. 1939 noin 7.200 henkeä, näistä muutamia satoja ulkomaalaisia ja ehkä enemmän kuin puolet heistä venäläisiä (emigrantteja ym.), joilla ei ollut kansalaisuutta ja näitä kutsuttiin virallisestikin »ei minkään maan kansalaisiksi».

Terijoen pitäjä oli pitkä ja kapea, pituus länsirajalta, Tyrisevältä Rajajoen sillalle noin 24 kilometriä ja keski-leveys 6—7 kilometriä, kapein Luutahännän kohdalla 4 kilometriä. Halki pitäjän sen pituussuunnassa kulki Viipuri-Pietarin välinen rautatie, joka valmistui käyttöön v. 1870. Rautatien asemat olivat lännessä lukien Tyrisevä, Terijoki, Kellomäki, Kanervan pysäkki, Kuokkala, Ollila ja Rajajoki.

Valtateistä mainittakoon halki pitäjän kulkeva Rantatie Tyrisevältä Rajajoelle ja Kuokkalassa yhtyen Haapalan kautta Kivennavalle johtava maantie sekä Terijoen kylästä Kivennavalle Lintulan kautta kulkeva maantie. Mainitut päätiet olivat varsinkin kesäisin erittäin paljon käytössä n.s. turistiteinä ja yleisenä liikenneteinä muutenkin läpi vuoden.

Virallisia kyliä oli Terijoella 7, eli seuraavat: Terijoki, johon virallisesti kuului myös Kellomäen asemaseutu, Tyrisevä, Puhtula, Haapalan kylät n:o 1, 2 ja 3 (Pullinen, Luutahäntä ja Tulokas) sekä Kuokkala. Viimeksi mainittu kutsuntaniminä jakaantui vielä seuraavasti: Uusikyky, Vanassi, Ollila ja Rajajoki. Asukastiheys kun-

tamme alueella oli noin 59 henkeä neliökilometrillä. Edellä mainittu asukastiheys neliökilometrillä kuvaa tavallista normaaliaikaa, mutta kesäisin ja parhaina sesonkiaikoina oli asukastiheys moninkertainen, puhumattakaan ennen ensimmäistä maailmansotaa vv. 1910—1914, jolloin se oli lähes 20-kertainen.

Asutustiheyttä tavallaan lisäsivät vielä Terijoen kunnan alueelle sijoitetut joukko-osastot, nim. Jääkäripataljoona 1 Terijoen kylässä ja Erillinen Pioneerikomppania Kellomäellä sekä vähäiset rajavartiostojoukot. Näistä kuten muustakin erillisissä kirjoituksissa enemmän.

Emil Nikkanen.